

BIOINDICADORS

Què són?

Els bioindicadors ambientals són aquells organismes vius què compten amb una elevada i ràpida sensibilitat als diferents canvis ambientals que es donen a la natura. Per això cal conèixer prèviament com es comporten sota condicions normals, incloent el cicle de vida, la seva estacionalitat i variacions naturals, per poder comparar les condicions abans i després d'una pertorbació ambiental.

Estramonium (Datura stramonium)

La seva presència indica desestructuració del sòl per contaminació.

Parçal Comú (Passer domesticus)

Les seves plomes poden ser utilitzades com a indicador de la contaminació de l'aire ja que tenen la capacitat d'acumular plom.

Espiadimonis (Aeshnidae)

El bon desenvolupament de larves i nimfes depèn de la qualitat de l'aigua de rius i estanys.

Importància i funció

Permeten alertar de possibles riscos ambientals relacionats amb la contaminació. Poden reaccionar davant la presència d'acumulació de contaminants molt abans del que ho fan els indicadors artificials o abiòtics.

Tipus de bioindicadors

Hi ha diferents tipus de bioindicadors en funció dels diferents factors abiòtics dels què proporcionen informació: sòl, aire i aigua.

BIOINDICADORS

Bioindicadors del sòl

Són organismes que responen a canvis en les condicions ambientals del sòl, proporcionant informació valuosa sobre la seva salut i qualitat, com ara la presència de contaminants o la seva fertilitat.

Aquesta informació permet avaluar l'impacte d'activitats humanes i, en conseqüència, introduir canvis per millorar els substrats, com ara adoptar pràctiques agrícoles sostenibles.

ESCARABAT PILOTER (*Ontherus sulcator*)

Donen alerta sobre la desertificació en ser una espècie adaptada a ambients àrids.

FONGS SAPRÒFITS (*Aspergillus*)

La seva presència excessiva podria indicar un sòl o ecosistema en decrepitud, amb plantes velles i malaltes.

CVCS DE TERRA (*Lumbricus terrestris*)

La seva presència indica una bona qualitat de sòl i disminueix o desapareix en sòls contaminats amb metalls, pesticides i altres.

BIOINDICADORS

Bioindicadors de l'aire

Són organismes que responen a la contaminació atmosfèrica amb canvis en la seva aparença. Mesuren els efectes de la contaminació en els éssers vius i ofereixen, per tant, informació sobre els riscos que amenacen als organismes i ecosistemes.

TINYA (*Tillandsia recurvata*)

És utilitzada com a bioindicador de la contaminació atmosfèrica per la seva habilitat d'acumular sofre en els seus teixits sense sofrir modificacions.

LÍQUENS

Com obtenen la major part dels seus nutrients de l'aire, són molt sensibles a les impureses presents a l'atmosfera, com ara el diòxid de sofre, òxids de nitrogen, diòxids de carboni i metalls pesants.

ABELLES (*Anthophila*)

Són bioindicadores de la contaminació de l'aire urbà ja que els seus teixits s'impregnen de tot el que hi ha a l'ambient.

BIOINDICADORS

Bioindicadors de l'aigua

La presència o absència d'aquests organismes ofereix una lectura precisa de les condicions ambientals de l'aigua en temps real, permeten identificar els tipus de contaminació presents i les seves possibles fonts, la qual facilita a l'aplicació de mesures correctives i preventives per protegir la salut de l'ecosistema aquàtic.

JACINT D'AIGUA (*Pontederia crassipes*)

Pot indicar presència de nitrogen, fòsfor i traces de metalls pesants que inhibeixen el seu creixement.

MACROINVERTEBRATS

Responen als canvis ambientals d'una manera molt directa. Si la qualitat és bona, hi ha moltes més espècies. Si és dolenta, hi pot haver molts individus, però poques espècies.

LLÚDRIGA (*Lutrinae*)

Abandona ràpidament aquells llocs on la qualitat de l'aigua comença a perdre's.

